SUOMEN
TEATTERIJÄRJESTÖJEN
KESKUSLIITTO

Aihe: **Sivistys- ja tiedejaosto HE 134/2017 / Asiantuntijalausunto**

Valtionosuusalojen rahoitusuudistus teatterialalla edellyttää lisärahoitusta

Vuonna 2017 on jatkettu OKM:n johdolla taiteen ja kulttuurin valtionosuusalojen rahoitusuudistuksen valmistelua. Tarkoitus on uudistaa museoiden, orkestereiden ja teattereiden rahoitusjärjestelmää niin paljon kuin on tarkoituksenmukaista.

Uudistuksen mahdollisuuksia pohdittaessa avainkysymys on, onko uusiin teatteripoliittisiin avauksiin käytettävissä minkäänlaista resurssia? Jos rahoitusuudistuksen lopputuloksena jaetaan vain nykyiset, tarkoitukseensa ja tavoitteisiinsa nähden jo riittämättömät resurssit uudella tavalla alan ammattitoimijoiden kesken, alan kokonaistuotos ei tule juurikaan muuttumaan nykyisestä.

Rahoitusuudistuksen keskeiset tavoitteet ovat

- saada nykyisestä VOS-teattereiden joukosta enemmän irti, monipuolisempia ja laadukkaampia esityksiä isommalle yleisöjoukolle.
- lisätä eri esittävän taiteen taidemuotojen välistä tasa-arvoa järjestelmän sisällä (esim. sirkus).
- kehittää nykyisen rahoituslain ulkopuolisen toimijakentän toimintamahdollisuuksia ja tavoittaa niiden kautta entistä laajemmin uusia yleisöjä.

Jotta uudistuksen tavoitteet saavutetaan, vapaan kentän rahoitusta on kasvatettava ja vahvistettava merkittävästi jo ennen varsinaisen uudistuksen toteuttamista eli vuoden 2018 valtion talousarvioon merkittävällä lisärahoituksella. Entistä saavutettavampien ja laadukkaampien esitysten ja palveluiden takaamiseksi toimijoiden on pystyttävä toimimaan aikaisempaa pitkäjänteisemmin. Samalla toimijat tarvitsevat mahdollisuuden korjata ja kehittää toimintaansa voidakseen olla tasavertaisia kilpailijoita VOS-järjestelmän nykyisten toimijoiden kanssa.

Tarvitaan siis veikkausvoittorahoilla rahoitettava erityinen kehittämisrahoitus esittävän näyttämötaiteen vapaalle kentälle.

Tähän saakka vapaata kenttää on rahoitettu vain Taiteenedistämiskeskuksen määrärahoista, jotka tulevat veikkausvoittovaroista (teatterin, tanssin ja sirkuksen toiminta-avustukset yhteensä 5,5 milj.).

Jos vapaata kenttää halutaan kehittää kohti laaja-alaisempaa ammattimaista toimintaa, on myös rahoituksessa siirryttävä kohti ammattiteattereiden so. VOS-kentän rahoituksen tasoa. ***Tämä merkitsee valtionosuusjärjestelmän rahoittamista tulevaisuudessa valtion budjetista ja veikkausvoittovarojen suuntaamista esittävän näyttämötaiteen vapaan kentän rahoituksen merkittävään nostamiseen. Jos ei kerralla, niin portaittain.***

Entä VOS-toimijoiden kenttä, miten lisää pelivaraa, myös rahoitusta, sinne, jotta sen toimintaa voidaan suunnitellusti kehittää?

- Siirretään uusijoita toimijoita veikkausvoittovaroilla katettavan erillisrahoituksen piiriin: Svenska Teatern ja Tampereen työväenteatteri sekä uudet toimijat Tanssin talo ja Cirko. Näiden toimijoiden veikkausvoittovaroista rahoittaminen vaatii toteutuakseen vuosittain vain n. 7 miljoonan euron satsauksen Veikkauksen jakovarasta (vrt. SKO ja SKT yhteensä n. 50 miljoonaa euroa). Tämä tarvittava lisärahoitus on mahdollista kattaa siirtämällä nykyiset vos-toimijat valtion budjettiin.
- **Poistetaan opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetusta laista 35 a §, jossa säädetään museoiden, teattereiden ja orkestereiden yksikköhintojen alentamisesta vuosittain (teattereiden osalta 10 707 €).**

Helsingissä 25.11.2017

Teatterijärjestöjen keskusliitto

Karola Baran
Puheenjohtaja

SUOMEN TEATTERIJÄRJESTÖJEN KESKUSLIITON JÄSENJÄRJESTÖT
Lavastus- ja pukusuunnittelijat ry | Suomen Assitej ry | Suomen Näytelmäkirjailijat ja käsikirjoittajat ry | Suomen Näyttelijäliitto ry | Suomen tanssi- ja sirkustaiteilijat ry | Suomen Teatterinjohtajaliitto ry | Suomen teatteriohjaajat ja dramaturgit | Suomen Teatterit ry | Teatterialan Ammattilaiset ry | Teatterikeskus ry | Teme – teatteri- ja mediatyöntekijöiden liitto | Työväen Näyttämöiden Liitto ry